

9) Přečtěte rozvinuté zápisy čísel a uveďte zápisy zkrácené.

- a) $3 \cdot 10^4 + 5 \cdot 10^3 + 6 \cdot 10^2 + 9 \cdot 10^0$ d) $8 \cdot 10^7 + 3 \cdot 10^5 + 2 \cdot 10^3 + 1 \cdot 10^1$
 b) $4 \cdot 10^8 + 1 \cdot 10^6 + 2 \cdot 10^4 + 7 \cdot 10^2$ e) $3 \cdot 10^6 + 5 \cdot 10^4 + 2 \cdot 10^0$
 c) $9 \cdot 10^3 + 5 \cdot 10^1 + 4 \cdot 10^0$ f) $9 \cdot 10^4 + 6 \cdot 10^2 + 3 \cdot 10^1 + 4 \cdot 10^0$

10) Zapište a přečtěte rozvinuté zápisy čísel.

18 954; 103 980; 99 734; 6 230 054; 12 325 408; 408 527

11) Která čísla jsou menší než 700 000?

- a) $7,2 \cdot 10^4$ c) $0,62 \cdot 10^6$ e) $1,23 \cdot 10^6$ g) $0,8 \cdot 10^4$ i) $0,9 \cdot 10^6$
 b) $9,4 \cdot 10^5$ d) $4,23 \cdot 10^9$ f) $7 \cdot 10^5$ h) $1,7 \cdot 10^4$ j) $6,99 \cdot 10^5$

12) Která čísla jsou větší než $9,36 \cdot 10^5$?

- a) 825 000 c) 90 000 e) 1 000 000 g) 226 000 i) 990 000
 b) 720 d) 9 000 000 f) 9 630 h) 6 000 000 j) 500

1.3 Mocniny se zápornými mocniteli

1) Pomocí pravidel, která znáte, určete podíl mocnin 5^3 a 5^7 .

Pro každé nenulové reálné číslo zavádíme mocninu se záporným mocnitelem.

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n} \quad n \text{ je číslo přirozené}$$

Pro počítání s mocninami se záporným mocnitelem platí stejná pravidla jako pro mocniny s přirozeným mocnitelem.

2) Zapište jako mocniny

- a) se záporným mocnitelem: $\frac{1}{6^3}, \frac{1}{9^2}, \frac{1}{7^4}, \frac{1}{10^8}, \frac{1}{a^7}, \frac{1}{b^5}, \frac{1}{c^{10}}$
 b) s kladným mocnitelem: $4^{-5}, 8^{-2}, 5^{-9}, 10^{-3}, y^{-4}, z^{-10}, x^{-1}$

3) Zjednodušte.

- a) $3^{-5} \cdot 3^2 \cdot 3^{-3}$ d) $\frac{(a^3 \cdot b^2)^{-5}}{a^4 \cdot b^4}$ g) $\left(\frac{m^2 \cdot n^4 \cdot m^{-1}}{m^4 \cdot n^2 \cdot n^3} \right)^{-2}$
 b) $\frac{2^4 \cdot 2^7}{2^{11} \cdot 2^8}$ e) $\frac{c^{-4} \cdot b^{-3}}{(b^{-2} \cdot c^{-2})^2}$ h) $\left(\frac{a^3 \cdot b^{-2} \cdot a}{a^{-1} \cdot b} \right)^{-1}$
 c) $\frac{(7^{-2} \cdot 7^4)^2}{7^3 \cdot 7^4}$ f) $\frac{(x^{-2})^3 \cdot y^4}{x^{-7} \cdot y^{-3}}$ i) $\frac{c^{-3} \cdot d^2 \cdot d^3}{(c^{-2} \cdot d^{-2})^2}$

4) Na displej kalkulačky napište čísla:
 $4,23 \cdot 10^6$ $5,2 \cdot 10^{-10}$ $6,04 \cdot 10^{-7}$ $9 \cdot 10^{11}$ 10^5

5) Vypočítejte.
 a) $8,232 \cdot 10^{-12} : 2$ d) $32,8 \cdot 10^{-5} \cdot 236$
 b) $5 \cdot 0,524 \cdot 10^9$ e) $17,9 \cdot 10^6 : 328$
 c) $12 560 : 1,08 \cdot 10^{-2}$ f) $0,65 \cdot 10^7 \cdot 286$

6) Vypočítejte a výsledek vyjádřete v milimetrech.

- a) $5 \cdot 10^{-3} \text{ m} + 6,2 \cdot 10^2 \text{ cm} + 8 \cdot 10^{-2} \text{ dm}$
 b) $0,8 \cdot 10^{-2} \text{ dm} + 16 \cdot 10^{-1} \text{ cm} + 5 \cdot 10^{-1} \text{ mm} + 3,2 \cdot 10^{-3} \text{ m}$
 c) $3 \cdot 10^4 \text{ cm} + 7 \cdot 10^{-3} \text{ km} + 4,8 \cdot 10^2 \text{ dm} + 0,8 \cdot 10^{-1} \text{ m}$
 d) $9,1 \cdot 10^{-5} \text{ km} - 2,7 \cdot 10^{-2} \text{ m} - 5,9 \cdot 10^1 \text{ mm}$

1.4 Výrazy

1) Pojmenujte následující výrazy a vypočítejte zpanětí jejich hodnotu.

- a) $10^3 + \sqrt{64}$ c) $\sqrt{8 600 - 7 000}$ e) $32 \cdot 5 - 9 \cdot 40$
 b) $9 \cdot (\sqrt{81} - \sqrt{25})$ d) $(83 - 23)^2$ f) $(-72 + 12)^2$

Číselný výraz: $7 \cdot 5 + 4 \cdot 8,1 - 0,6$
 Výraz s proměnnými: $7x + 8,1y - 0,6$

2) Vypočítejte hodnotu výrazu.

- a) $\sqrt{a+b} \cdot (a-b)^2$ pro $a=3, b=6$
 b) $3(x-4) + \sqrt{2x-4y^2}$ pro $x=26, y=-2$
 c) $(3-z^2) : (y-4)$ pro $z=-6, y=10$
 d) $(4-c)^2 \cdot (-3-d)$ pro $c=-0,1; d=0,4$